

BioForum vzw

Toekomst van de Vlaamse landbouw

Sara Van Dyck – Beleidsverantwoordelijke
7 februari 2024

Uitdagingen

- Internationaal economisch kader
- Te laag inkomen
- Toegang tot grond
- Rechtsonzekerheid
- Administratieve lasten
- Geen opvolging

En

- Dierenwelzijn
- Toenemende milieu-, natuur- en klimaatuitdagingen

Oplossing?

Niet

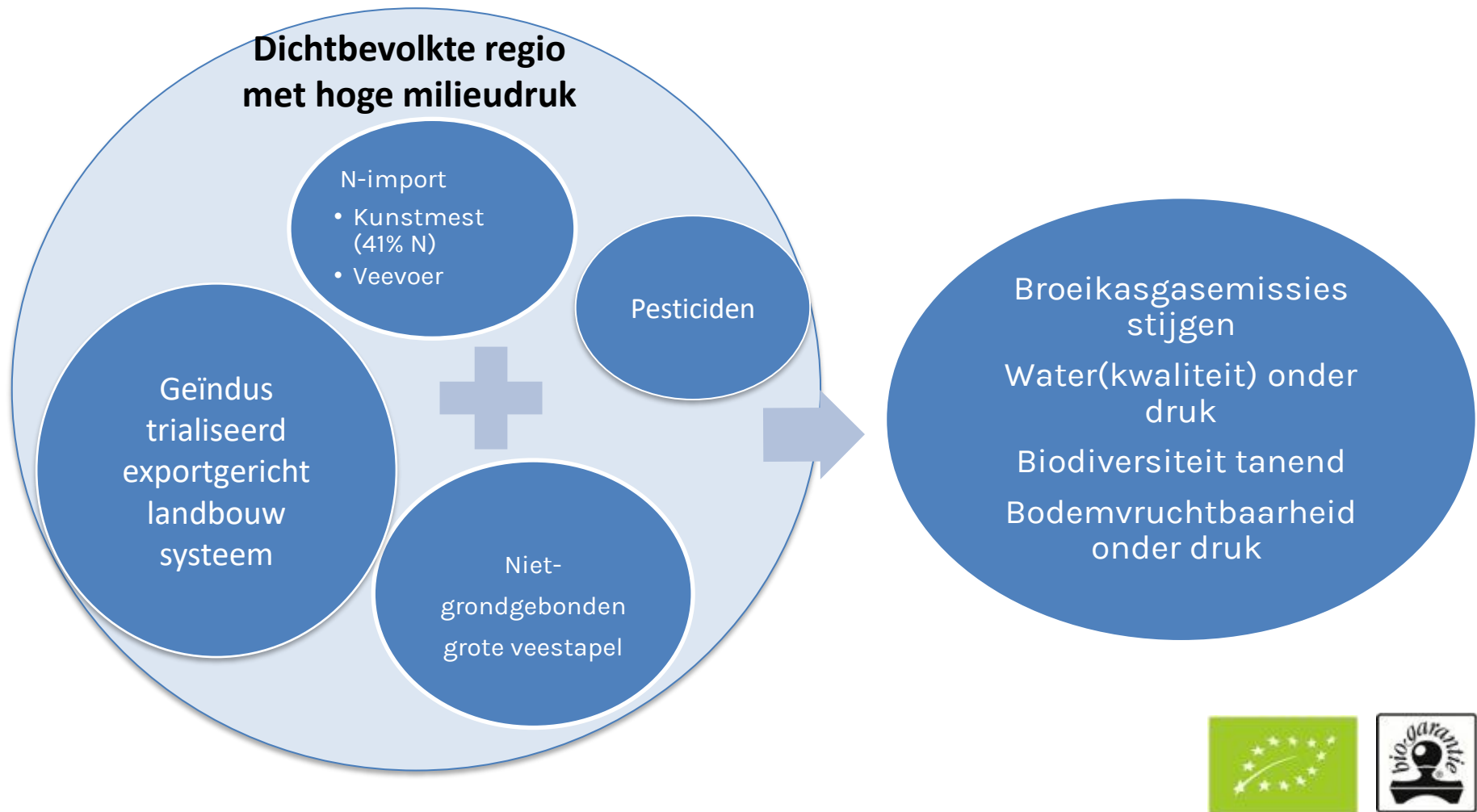
- Green Deal overboord : milieu en klimaatproblemen verdwijnen niet door ze te negeren

Wel

- Langetermijn landbouwvisie die grond van de problemen aanpakt
- Met eerlijke prijzen, rechtszekerheid, minder complexiteit, betaalbare grond, inspraak en vertrouwen van/bij de boer

Systeem botst op milieugrenzen

Oplossing?

Toekomstvisie
met
ademruimte
voor boer.in én
natuur
=
voedsel-
zekerheid op
LT

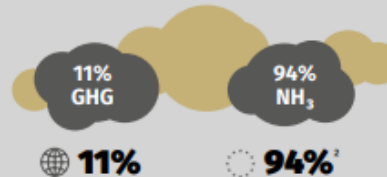

**Food security requires
system change**

Negative effects of industrial agriculture (aspects threatening food security):

Responsible for **11%** of global greenhouse gas (GHG) emissions¹ and **94%** of EU ammonia emissions (NH₃)

50 billion €
lost every year due to
soil degradation³

60-70%
of soils are
unhealthy⁴

POLLINATORS:

40%
of global insect
decline⁵

Benefits of organic for long-term food security:

Emissions reductions, increased soil carbon sequestration: average climate protection performance of 1082 kg CO₂ eq/ha/year, additional sequestration of 450 kg carbon/ha/year⁶

28-39%
less nitrate leaching⁶

40% less NO_x
emissions/ha⁶

Soil erosion reduced by **22%**⁷

Better soil health and water quality, and soil loss
reduced by **26%**

↓ Reduced livestock
numbers

Increased
resilience
/adaptation
to climate change

↑ Increased biodiversity
including pollinators

¹ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20180301STO98026/greenhouse-gas-emissions-by-country-and-sector-infographic>

² <https://www.eea.europa.eu/highlights/air-pollution-from-agriculture-eu>

³ https://environment.ec.europa.eu/topics/soil-and-land_en

⁴ Sánchez-Bayo F, Wyckhuys KAG (2019). Worldwide decline of the entomofauna: A review of its drivers. Biological Conservation 232 (2019) 8-21. DOI: 10.1016/j.biocon.2019.01.020

⁵ https://www.organicseurope.bio/content/uploads/2022/04/IFGANEU_advocacy_organic-benefits-for-climate-and-biodiversity_2022.pdf

⁶ Skinner C et al. (2019). The impact of long-term organic farming on soil-derived greenhouse gas emissions. Sci Rep 9, 1702. DOI: 10.1038/s41598-019-38207-w

Oplossing?

1) Gezondheid

Bio wil gezonde voeding produceren, op een gezonde manier. De gezondheid van bodem, plant, dier en planeet is even belangrijk als die van de mens.

2) Zorg

Bio moet zorgzaam omspringen met natuurlijke hulpbronnen en geen technologie gebruiken waarvan we de gevolgen op lange termijn niet kunnen inschatten.

3) Ecologie

Bio werkt vanuit respect voor de natuur aan landbouw. De bioboer maakt gebruik van de kracht van het ecosysteem en de biodiversiteit op en rond zijn boerderij.

4) Eerlijkheid/Fairness

Biologische voedselproductie moet voor iedereen rechtvaardig zijn: boeren, personeel, landbouwdieren, verwerkers, vervoerders, handelaars en consumenten.

Eerlijke handelsrelaties

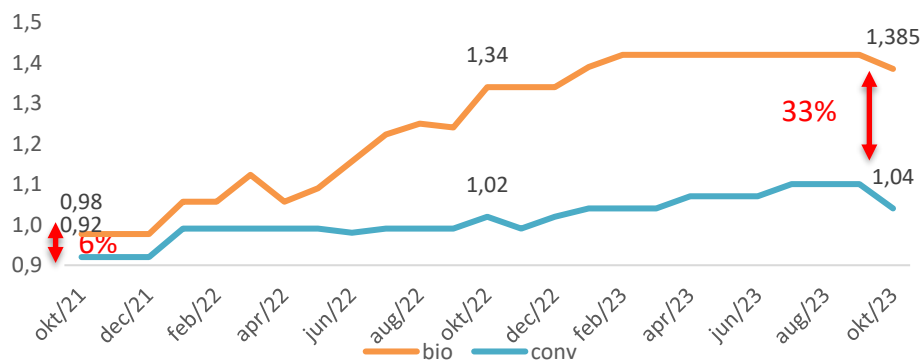
- Nood aan gelijk speelveld
- Verantwoordelijkheid keten
 - Risico's delen, faire verdeling van marges, geen speculatie met voeding, kiezen voor lokaal product
- Rol beleid
 - Minimumprijzen –inclusief externe kosten
 - Openbare aanbestedingen
 - Meest duurzame product goedkoopste
- Consument
 - Zorgenvrije supermarkt

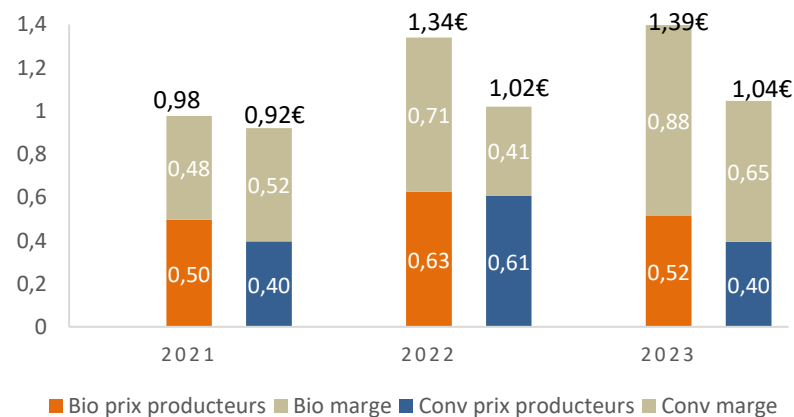
Foto: boerenforum

Eerlijke handelsrelaties

Evolutie van verkoopprijs liter biomelk versus gangbare melk (huismerk) (socopro). Bron: Biowallonie.

Vergelijk prijsstructuur verkoopprijs biomelk en gangbare melk, marge is supermarkt + intermediaren . Bron: Biowallonie.

Toegang tot grond

Landbouwgrond =
landbouwgrond

- **Druk privégebruik (tuinen, hobbydieren, ondernemingen..) (=13,1%) >>natuur en bos (=1,9%)**
- Grondprijzen reguleren/aftoppen

Overheden/publieke
instellingen met
landbouwgrond

- Duurzame – lokale voedselproductie

Landbouwgrondenbank

- Lokale voedselproductie
- Ecologische randvoorwaarden (bio)
- Langetermijncontracten

Rechtsonzekerheid

Vb. stikstofdecreet

Juridisch wankel

Grond van probleem niet
aangepakt (techno-fixes)

Rechtsonzekerheid

Administratieve lasten

- Kalenderlandbouw
 - Micro-regelgeving
 - Complexiteit ↑
- Duidelijke doelen met verantwoordelijkheid en vertrouwen van de boer.in

Draagt volgens GLB niet bij aan biodiversiteit?

Klimaat- en milieu

- **Stap af van polarisatie, naar verbinding landbouw en natuur**
- Systeemaanpak versus verkokerd beleid: waardeer integrale aanpak
- GLB in lijn met vergroeningseisen
- Internalisering externe kosten
- Public money for public goods
- VLIF als transitiefonds
- Advies en begeleiding voor transitie!

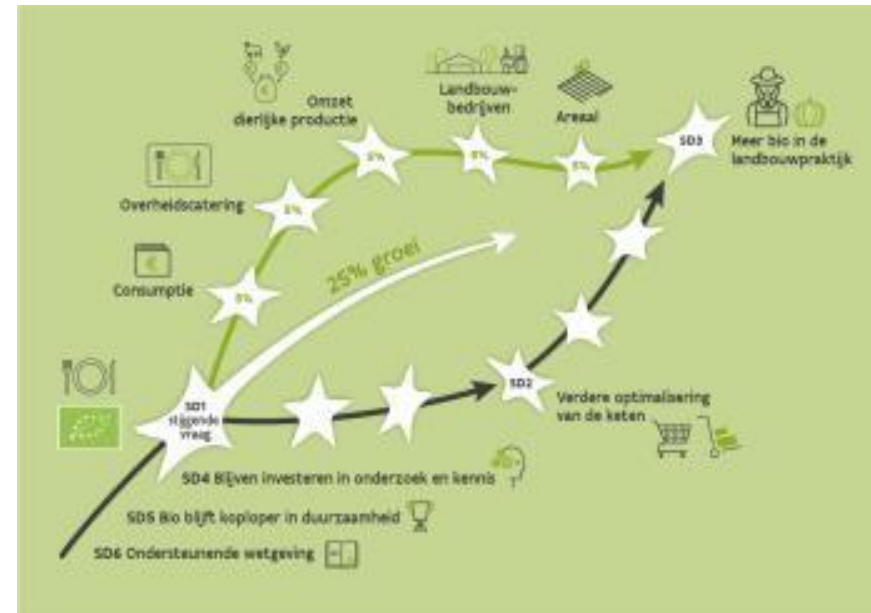
Natuurherstelwet?

- Wederzijds belang!
- Erken landbouwers als landschapsbeheerders
- Betrek landbouwers bij opmaak natuurherstelplan
- Zorg voor integrale aanpak (GLB, klimaat, natuurherstel,...)

Biolandbouw als koploper

- Verbindt landbouw en natuur : holistische - preventieve aanpak
- Nood aan meer erkenning van beleid
 - Uitvoering strategisch plan bio
 - Bio integreren in beleid
 - Biocheck wetgeving
 - Garantie om NGT vrij te kunnen blijven werken

Meer weten?

www.bioforum.be

www.biobedrijvengids.be

sara.vandyck@bioforum.be

